

KÜBERTURVALISUSE KESKUSE PÕHIMÄÄRUS

1. Üldsätted

- 1.1. Küberturvalisuse keskus (edaspidi keskus) on Riigi Infosüsteemi Ameti (edaspidi amet) struktuuriüksus, mida juhib ameti peadirektori asetäitja küberturvalisuse alal (edaspidi peadirektori asetäitja).
- 1.2. Keskus täidab talle ameti põhimääruses ning käesolevas põhimääruses määratud ülesandeid ning juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi õigusaktidest ja ameti siseaktidest.
- 1.3. Keskuse nimetus inglise keeles on *National Cyber Security Centre* (NCSC-EE).

2. Struktuur

- 2.1. Keskuse struktuuri moodustavad järgmised osakonnad:
  - 1) analüüsi- ja ennetusosakond;
  - 2) intsidentide käsitlemise osakond;
  - 3) järelevalveosakond;
  - 4) kriitilise infrastruktuuri küberkaitse osakond;
  - 5) riigi infoturbe meetmete osakond;
  - 6) teaduse ja arenduse koordineerimisosakond.

3. Osakondade põhiülesanded

3.1. Analüüsi- ja ennetusosakond

- 3.1.1. Osakonna põhiülesanneteks on Eesti arvutivõrkudes toimunud küberintsidentide ja pahavara leviku kohta raportite koostamine ning küberintsidentist lähtuva ohu avalikustamine, kui see on kooskõlastatud riigisisese või rahvusvahelise koostöö alusel.
- 3.1.2. Oma põhiülesannete täitmiseks osakond:
  - 1) koostab Eesti arvutivõrkudes toimunud küberintsidentide kohta raporteid lähtudes ennekõike strateegilise ja poliitilise tasandi infovajadusest;
  - 2) analüüsib Eesti küberruumi erinevate otsustustasandite jaoks;
  - 3) esindab Eestit küberturvalisusega seonduvatel üritustel Eestis ja välisriikides;
  - 4) esindab Eestit ning osaleb Eesti nimel seadusandluse läbirääkimistel EL-is ja valdkondlikes poliitilistes aruteludes EL-is, NATOs ja muudes rahvusvahelistes formaatides;
  - 5) osaleb küberturvalisuse valdkonna alaste õigusaktide, strateegiate, arengukavade, sihtprogrammide väljatöötamisel ning Eesti siseriikliku küberturvalisust puudutavatel poliitilistel aruteludel;
  - 6) korraldab ja koordineerib ennetusprogrammide läbiviimist Eestis ja inimeste küberalase riskikäitumise mõõtmist;
  - 7) arendab Eesti küberalast avaliku ja erasektori koostööd ning vastavat koostööplatvormi Eestis.

3.2. Intsidentide käsitlemise osakond (CERT-EE)

- 3.2.1. Osakonna põhiülesanneteks on küberturvalisuse seaduse § 5 tähenduses ühtse kontaktpunkti ja küberturbe intsidentide lahendamise üksuse ülesannete täitmine ning küberintsidentide ennetamise ja lahendamise koordineerimine.

3.2.2. Oma põhiülesannete täitmiseks osakond:

- 1) teostab küberturvalisuse tagamiseks Eesti internetiprotokolli aadressiruumides olevate ning Eesti maatumunusega seotud domeenide seiret, analüüsib võrgu- ja infosüsteemide turvalisust ohustavaid riske ning nende mõju riigile, ühiskonnale ja võrgu- ja infosüsteemide turvalisusele;
- 2) võtab vastu küberintsidentide teavitusi;
- 3) analüüsib küberintsidente ning määrab neile prioriteedi sõltuvalt intsidendi kriitilisuse tasemest;
- 4) koordineerib küberintsidentide lahendamist ja abistab osakonna poole pöördunud isikuid küberintsidentide lahendamisel;
- 5) annab kasutajatele hoiatusi/teateid eelkõige Eesti võrkudes toimuvate küberintsidentide ning Eestis enim kasutusel olevates võrgu- ja infosüsteemides avastatud turvanõrkuste kohta;
- 6) jälgib Eesti küberturvalisuse olukorda, kasutades selleks laekunud küberintsidentide teavet ja kogudes andmeid erinevatest allikatest;
- 7) osaleb küberintsidentide lahendamise üksuste võrgustike (CSIRT Network, TFCSIRT ja First) töös.

3.2.3. Osakonna allstruktuuriüksused ja nende põhiülesanded on:

- 1) **CERT-EE teenuste talitus**, kelle põhiülesandeks on CERT-EE teenuste arendamine ja nende osutamise korraldamine;
- 2) **CERT-EE taristu talitus**, kellel põhiülesandeks on CERT-EE teenuste toimimiseks vajaliku taristu haldamine ja arendamine;
- 3) **CERT-EE töövahendite talitus**, kelle põhiülesandeks on CERT-EE teenuste jaoks vajalike lahenduste arendamine ja haldamine;
- 4) **Lööktestimise talitus**, kelle põhiülesandeks on lööktestimise teenuse osutamine ja arendamine.

3.3. Järelevalveosakond

3.3.1. Osakonna põhiülesanneteks on riikliku ja haldusjärelevalve teostamine, väärtegade menetlemine ning kvalifitseeritud usaldusteenuste osutamise tegevuslubade taotluste lahendamine ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 artikli 22 kohase usaldusnimekirja pidamine.

3.3.2. Oma põhiülesannete täitmiseks osakond:

- 1) teostab riiklikku ja haldusjärelevalvet ning menetleb väärtegusid;
- 2) lahendab kvalifitseeritud usaldusteenuste osutamise tegevuslubade taotluseid;
- 3) peab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 artikli 22 kohast usaldusnimekirja;
- 4) esitab Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametile ENISA iga-aastase kokkuvõtte usaldusteenuse osutajatelt saadud turvarikkumise või tervikluse kao teadetest;
- 5) esitab Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametile ENISA intsidenditeavitusi;
- 6) vaatab läbi infoturbemeetmete rakendamise auditeid ja riskianalüüse ning annab hinnangu nende kohasusele.

3.4. Kriitilise infrastruktuuri küberkaitse osakond

3.4.1. Osakonna põhiülesanneteks on küberturvalisuse tagamise ning küberintsidentide ennetamise ja lahendamise koordineerimine ning üldise küberteadlikkuse tõstmine küberintsidentide ärahoidmiseks ja küberintsidentidele reageerimiseks.

3.4.2. Osakonna allstruktuuriüksuseks on tehnotalitus.

3.4.3. Oma põhiülesannete täitmiseks osakond:

- 1) haldab ja hoiab ajakohasena küberturvalisuse seaduse kohaldamisalas olevate teenuse osutajate (edaspidi teenuse osutaja) nimekirja, kes tegutsevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/1148 II lisas esitatud sektorites;

- 2) nõustab teenuse osutajaid infoturbemeetmete efektiivsemaks rakendamiseks nende infosüsteemide kaitsmisel;
  - 3) organiseerib teenuse osutajate infosüsteemide turvatestide läbiviimist;
  - 4) koordineerib teenuse osutajatega sektoraalset infovahetust, koolitamist ning turvariskidest teavitamist;
  - 5) arendab ja rakendab ameti siseste, asutuste üleste (sh. hädaolukorra lahendamise plaan) ja rahvusvahelise valmisoleku protseduure;
  - 6) korraldab küberõppuseid ja toetab teenuse osutajaid küberõppustel osalemisel;
  - 7) nõustab ja koordineerib teenuse osutajaid, valitsusasutusi jt kriisireguleerimise alastes küsimustes;
  - 8) korraldab küberalast tsiviil-militaar koostööd Kaitseväge ja Kaitseleiiduga;
  - 9) planeerib ja viib ellu rahvusvahelist küberturvalisuse valdkonna kriisijuhtimise alast koostööd.
- 3.4.4. Tehnotalituse põhiülesanneteks on teenuse osutajate turvalisuse hindamine ja nende tehniline nõustamine infoturbemeetmete rakendamisel ning teenuse osutajate infosüsteemide turvatestide läbiviimise organiseerimine ja osakonna teiste teenuste toetamine tehnilise ekspertiisiga.

3.5. Riigi infoturbe meetmete osakond

- 3.5.1. Osakonna põhiülesanneteks on infosüsteemide turvameetmete süsteemi arendamise korraldamine ja infoturbemeetmete rakendamise koordineerimine.
- 3.5.2. Oma põhiülesannete täitmiseks osakond:
  - 1) korraldab infosüsteemide turvameetmete süsteemi arendamist;
  - 2) nõustab isikuid võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse tagamiseks ettenähtud meetmete nõuetekohasel rakendamisel.

3.6. Teaduse ja arenduse koordineerimisosakond (NCC-EE)

- 3.6.1. Osakonna põhiülesanneteks on küberturvalisuse alase teadus- ja arendustegevuse korraldamine ja koordineerimine ning koostöö tegemine valdkonna ettevõtjatega ja teadus- ning uurimisasutustega.
- 3.6.2. Oma põhiülesannete täitmiseks osakond:
  - 1) korraldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/887, millega luuakse küberturvalisuse valdkonna tööstuse, tehnoloogia ja teadusuuringute Euroopa pädevuskeskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik (ELT L 202, 08.06.2021, lk 1–31) artiklis 7 nimetatud ülesannete täitmist;
  - 2) koordineerib teaduse-, järelkasvu-, ettevõtluse- ja kogukonnakoordinaatorite nõustamist.

4. Töökorraldus

- 4.1. Osakonna tööd juhib osakonnajuhataja, kes vastutab põhimäärusega pandud ülesannete täpse ja tähtaegse täitmise eest.
- 4.2. Osakonnajuhataja tööd suunab, koordineerib ja kontrollib peadirektori asetäitja.
- 4.3. Osakonnajuhataja äraolekul asendab teda selleks määratud teenistuja.
- 4.4. Osakonnajuhataja ülesanded, õigused ja kohustused on määratud ametijuhendis.
- 4.5. Osakonnajuhataja tagab osakonna põhimääruse ajakohasuse ja vajadusel algatab selle muutmise.
- 4.6. Osakonnajuhatajal on õigus moodustada osakonna töötajatest koosnevaid ühise eesmärgi nimel tegutsevaid tiime ja määrata tiimijuhte.
- 4.7. Talituse tööd korraldab talituse juhataja, kelle ülesanded, õigused ja kohustused on määratud ametijuhendis.